

Spirituality- A Heartbeat Away

I will thus have grown tired of you. ³¹ I will let your cities fall into ruins, and make your sanctuaries desolate. No longer will I accept the appeasing fragrance (of your sacrifices). ³² I will make the land so desolate that (even) your enemies who live there will be astonished. ³³ I will scatter you among the nations, and keep the sword drawn against you. Your land will remain desolate, and your cities in ruins.

מגילה כ"ח:

קראתי לחבירי (*בתניכתי) ואמרי לה (*בתניכתי): כותני ועוד אד יהודה בית הכנסת שדרב אין מספידן בתוכו ואין מפשילין בתוכו חבלים ואין פורשין לתוכו מצודות ואין שומחין על גנו פירות ואין עושין אותו קפנדריא שנאמר 'והשמתי את מקדשכם' קדושתן אף כשהן שוממין עלו בו עשבים לא יחלוש מפני ענמת נפיו: גמ' חד *בתי כנסיות אין נודגין בהן קלות ראש אין אוכלין בהן ואין שותין בהן

3 Worldmask - R. Tatz - pg 161 ff

The Midrash states: "There are three whose names preceded them - Yitzchak, Shlomo and Yoshiyahu." (The Midrash goes on to say that some include Yishmael in this list too - his name was certainly given before he was born; but we shall limit our study to the first three - the discerning mind will be able to extend our discussion to understand the meaning of Yishmael's inclusion here too.)

✦ Yitzchak, Shlomo and Yoshiyahu; three who were named before they were born. In each case there was a Divine instruction regarding the name to be given, issued before birth: Yitzchak - "And you shall call his name Yitzchak"; Shlomo - "For Shlomo shall be his name"; and Yoshiyahu - "A son is (to be) born to the house of David, Yoshiyahu is (to be) his name." What do these three great Torah personalities have in common? What is the meaning of a name given before birth? And what is the connection between these ideas?

‡ Firstly, the common factor linking these three is that they are all deeply connected with the *Beis Hamikdash*. More than this: each built a fundamental aspect of the *Beis Hamikdash*. Yitzchak Avinu built the initial manifestation of the *Beis Hamikdash* as the place of service to Hashem, of sacrifices, in the most powerful way: he became a *korban*, a sacrifice, himself. He was bound on the altar built on the site that would later become the Temple. He laid the foundation of the function of the *Beis Hamikdash*, the function of service and sacrifice, with his own being. Long before the physical structure of the *Beis Hamikdash* was built, its inner essence was being constructed.

§ Shlomo, King Solomon, built the second stage - the actual structure of the *Beis Hamikdash*. He built and dedicated the physical building. And he also prepared for the next stage: during the construction of the Temple, Shlomo prepared a secret underground cavern with an entrance from the Holy of Holies so that when the destruction would later take place there would be a place to hide the *Aron*, the Holy Ark, to save it from capture.

✦ And that is what happened: when that destruction which Shlomo had foreseen occurred, the *Aron* was not present. It was not among the spoils carried off into exile by the enemy because it had previously been hidden in that underground chamber. And the one who hid it was King Yoshiyahu. The prophetess Chulda sent word to him that the Temple would be destroyed, but that he would not see the destruction - it was to occur after his death; due to his great righteousness, Yoshiyahu was to be spared living through that destruction. And he acted to avert a far deeper destruction: he moved the *Aron* into its secret hiding place.

¶ So we note three phases in the building of the *Beis Hamikdash* - first, its essence in spirit was brought into being by Yitzchak. Its innate *kedusha*, its holiness, was brought into manifestation by that father of the Jewish people who himself was bound on the altar. Next, its physical building was done by Shlomo. And thus it must be: first, the soul or essence must be brought into existence, and only then can

the material manifest. Yitzchak prepared the essence, the *neschama*, and Shlomo gave that essence expression in a physical structure.

7 But there is another stage too: in the process of building, essence and outer form are not enough. If that which is being built is to be part of the real world, it requires one more component – it must be given eternity. The *Beis Hamikdash* stood, it was alive with inner essence contained in an outer form, but it was to be destroyed. And in order to ensure that the destruction would be only outward, to ensure that the essence would remain alive even when the outer form lies in ruins, the heart was to be hidden. If the *Aron* is hidden beneath the site of the Temple when above it the Temple burns and collapses, the meaning is that this is not a destruction, it is only a retreating into the unrevealed.

Just as Yitzchak prepared what was needed for Shlomo to complete, Shlomo prepared what was needed for Yoshiyahu to complete. And just as Shlomo in fact completed his share in building, Yoshiyahu completed his share in hiding. That hiding was in a very deep sense a building. Yitzchak brought the heart to the world; Shlomo gave that heart a body; and Yoshiyahu secreted that same heart away so that it remains pulsating and alive in hiding while awaiting its final revelation for eternity. Yitzchak built the *neschama*, Shlomo built the body, and Yoshiyahu ensured that those two would never be permanently separated. ✚

9

And that is the nature of the *Beis Hamikdash*. As we have attempted to understand, the *Beis Hamikdash* represents the perfect meeting between inner and outer worlds. It is the demonstration of harmony between inner and outer. This is the place which most clearly represents the indivisible bond between soul and body, spirit and matter. This is the physical place and structure which is in perfect harmony with its non-physical core. This is where Hashem's Name is spoken, and this is where it is revealed.

12

³ If you will follow My decrees and observe My commandments and perform them; ⁴ then I will provide your rains in their time, and the land will give its produce and the tree of the field will give its fruit. ⁵ Your threshing will last until the vintage, and the vintage will last until the sowing; you will eat your bread to satiety and you will dwell securely in your land.

⁶ I will provide peace in the land, and you will lie down with none to frighten you; I will cause wild beasts to withdraw from the land, and a sword will not cross your land. ⁷ You will pursue your enemies; and they will fall before you by the sword. ⁸ Five of you will pursue a hundred, and a hundred of you will pursue ten thousand; and your enemies will fall before you by the sword. ⁹ I will turn My attention to you, I will make you fruitful and increase you; and I will establish My covenant with you.

¹⁰ You will eat very old grain and remove the old to make way for the new. ¹¹ I will place My Sanctuary among you; and My Spirit will not reject you. ¹² I will walk among you, I will be God unto you and you will be a people unto Me. ¹³ I am HASHEM, your God, Who took you out of the land of Egypt from being their slaves; I broke the staves of your yoke and I led you erect,

8 Now what does this have to do with names? A name is an expression of essence. In Torah, a name describes reality in the most exact way; it is in fact a non-tangible

representation of that which it describes. A person's name is the most compressed expression of the essence of that person, it holds the secrets of that individual's existence and destiny. It is the core; in a sense it is the *neschama*.

The meaning of a name which is given before birth is this: when people are born into the world and then named, which is the usual order of things, the idea is that their essence begins to be manifest when they arrive in the world. They appear, and then a name must be found which is fitting. First there is the person, then there is an expression of that person's nature and purpose. But when a name is given before birth, when Hashem names a person before He brings that person into the world, the meaning is that such a person is already defined in essence, nature and purpose before his physical arrival. Such a person's physical nature and material life in the world are destined to be perfectly matched with his inner being if he performs his work well. After all, that inner level is clear and revealed even before he begins his task in life.

10 אור ג' ד' יח' - פ"ה

ועוד יש לנאר דהכוונה של "בחוככם" היינו בכל יחד ויחד, שהשכינה תשרה על כל יחד, וגופו יהי כלי בעד השראת השכינה, והיינו "ולא תגעל נפשי אחכם", דהגוף והנשמה יחאמו יחדיו ולא יהי הגוף חוץ בעד השכינה. ובאמת גם למלאכים יש גוף, אלא שגופם הוא גוף רוחני ושמימי, שגם גופם מדריך שאינו חוץ בפני הנפש, אבל מ"מ גוף יש. והמידוש נפסוק זה דלעמ"ל גם גוף האדם מדריך ומעלה, ולא תגעל נפשי את גופכם.

11

ובזה פירש בשפ"א (תרל"ו, צד"ה ואוליך - השני) הא דאיתא בגמ' (ב"ב עה.) על "ואוליך אתכם קוממיות" (פסוק יג) "שמי קומות", שהגוף יתוקן ואז יזכה לקומה עליונה, שהגוף והנשמה יחאמו יחד, ע"ש ונד"ה הקודם שפי"ה הא דאיתא במ"כ שלע"ל נלך צ"קומה זקופה", ואף שאסור לילך בקומה זקופה (א"ח סי' צ ס"ו). זה דוקא בעוה"ו, דאין הגוף מתוקן עדיין, ונריך לכפוף את הגוף בהכנעה, אבל לע"ל כשיתוקן הגוף יהי הגוף בהכנעה אף כשהוא בקומה זקופה, חוה מה שהציא רש"י על "והתהלכתי בחוככם"

Rabbi Moshe Chaim Luzzatto explains why death became necessary at that time.¹⁴ He says that God's intention in creating man and woman with a body and soul was so that the soul should elevate itself, as well as the body, during their joint sojourn on earth. Through this process, the body would receive soul-like properties. This meant that just as the soul has no physical limitations and cannot die, so would the body become immortal. This would happen only if the person allowed the soul to control the body.

We can create a wall between the body and soul and see them as two different entities, with our soul being for spiritual pursuits and our bodies for physical ones. If we do this, we prevent the soul from totally infusing the body with its spiritual

16

ומה תכלית האדם, ומה חובתו בעולמו, — להחזיר הקשור ולהדבק החיבור; הגוף והנשמה לא יהיו שנים, יתאחדו והיו לאחד, ובמה יקראו לאחד, מה נקרא התאחדות — רצוני כרצונך, אין ברצוני מה שאין ברצונך, רצון אחד לגוף כמו לנשמה, והוא לעשות רצון קונם, רצון ה' להשכין בתוכם, והוא דאי האחד האמת. דוד המלך ע"ה אמר (תהלים פד, ג), „לבי ובשרי ירננו אל קל חיו“, „לבי“, — היינו רוחניות, נשמה, „ובשרי“ — היינו הגוף, — זיכרון הגוף יהי כ"כ, עד שגם הבשר ממש יכסוף לרנן אל א' חיו. ואמר (שם סג, ב), „צמאה לך נפשי כמה לך בשרי“ — נפשו של דוד ה' לה ממש צמאון לה, וגם בשרו כמה לו, הבשר ה' לו ממש תאמה לה. לנו אין אף ציור במציאות התאמה הגדולה הזאת של הבשר של דהמע"ה לבורא העולם, זהו תולדות מאוחדים, מקושרים ונמשכים כמו במגנט, כי אחד הם, וזהו תכלית עבודת האדם.

18

Rabbi Luzzatto expands upon this as follows: Death is a consequence of people's inability to fully actualize the soul's potential in elevating the body. Thus, the soul retains this unused potential. The body too suffers, because it is unable to make use of everything the soul has to offer. Thus, as long as the person is alive, both parts of the soul-body partnership suffer. God alleviates this anguish through death.

32 When a person dies, his or her soul goes to a place known as the World of Souls. There, freed from the body, it grows to the extent that the person developed it during his or her lifetime. It develops according to how much Torah was learned and how many commandments of the Torah (*mitzvot*) were observed while it was with the body. The body simultaneously goes through a decomposition process which purifies it,¹⁵ al-

lowing the body to rid itself of the negativity put in it through the person's actions. Once the soul has grown to the extent that it can, based on that person's actions, God reunites it with the body at the time He establishes as being best for the world. Once the body and soul are reunited in this way, the soul will be able to give the body what it was unable to give it before. At that point, the reunification is the healthiest partnership possible. The body and soul unite in a true oneness of which they were not previously capable.

תכלית תורה — לדעת מעשי ה' ודרכיו, ולא בידיעה אלא בלב, כי לא הידיעה עיקר אלא ההוי'; מה שנקלט בלב נהפך לעצמותו של האדם שהוא חי בו. בלי מעשי המצוות אי אפשר להגיע לדבקות זאת, כי כידוע „אחרי המעשים יימשכו הלבבות“ (ס' החינוך מצוה טז). כיון שרצה הקב"ה למלאות לבו של מרע"ה בהכרת גדולתו שאין לה חקר, עמידת שנים רבות על הר סיני לא היתה מספיקה; לגדולתו אין סוף והלב איננו מלא!

qualities. If the body is deprived of soul-like properties, it succumbs to its physical limitations. When a body is not elevated above its physical limitations, death becomes an eventuality.

The punishment of death that Adam received was not externally imposed by God. Rather, it was a necessary consequence of what Adam did to himself. He legitimized eating as a physical activity separate from what was good for his soul by eating something God commanded him not to eat. In so doing, Adam made a statement that separated his body from his soul, making it subject to mortal limitations.

15 - 15 - 15 - 15 - 15 - 15 - 15 - 15 - 15 - 15

מצינו בתורה כי גופו של אדה"ר לפני חטאו ה' בגן עדן, יש לכל אחד לרכוש לו מזה איזו־שהיא מעוף־רוחני בהענן. (כאפען א שטיקעל שוואונג אין דער זאך). כלל הדברים הוא ככה. הנה הנשמה הגוף הנם שתי יצירות. הכתוב אומר (בראשית ב, יח) אעשה לו עזר כנגדו. ודרשו חז"ל (בר"ר יז, ג), אם זכה עזר ואם לאו כנגדו. והענין הזה אינו דוקא באיש ואשה, אלא הוא הענין גם בכל יסוד הנשמה והגוף, שיש בגוף שני הענינים, אם זכה עזר ואם לאו כנגדו. וכן מצינו על הכתוב (משלי טז, ז) ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו, שהוא נדרש על איש ואשה וכן על ענין הנשמה והגוף (עייני פ"י הגר"א ז"ל שם במשלי, והוזהר מפרשת שלח שמביא שם הגר"א ז"ל). ואין להבין כמו שמרגלים העולם לפרט, כי הנשמה והגוף הם שתי הפכים, — רק בשם הם נקראים שני הפכים, אבל לא בעצם. בעצם הנה הנשמה והגוף שניהם מאורות הם. והבנת

17

הכתוב אומר אם בחקתי תלכו וכו' ונתתי מסכני בתוככם, — היינו בתוך כל אחד ואחד מבני ישראל. הנה זה סוד דרגת הכלל ישראל, כדרגת אדה"ר עם גופו בגן עדן. וכן הוא אומר והתהלכתי בתוככם — אטייל עמכם בגן עדן כאחד מכם, (לשון רש"י),

בו, הוא אמרו ולא תגעל נפשי אתכם, אין רוחי קצה בכם, רצה לומר לא אפרד מכם, הבליעה תעמד ותתקיים עד אחד ממש, אחרי כי בחקתי תלכו, אחרי כי רצוני רצונך, הנה רצונך רצוני.

19 - 19 - 19 - 19 - 19 - 19 - 19 - 19 - 19 - 19

עוד מעמקים מגלה לנו ר' נחוניא בן הקנה בלב, שאמר לחכמים „בני חייכם, אין קרוב לפני המקום כלבו של אדם, וניחא קמיה יותר מכל קרבנין ועלוון דכל עלמא“ (וזהו חדש, מדרש רות ד"ה ר' נחמיא פתח). הלב הוא קודש הקדשים שבאדם, אם הוא מכוון רצונו ומחשבתו אל הבורא — הבורא ית' קרוב אליו מכל קרוב, וכאשר זהו מקום הקירבה באדם, מקננת בלב כמיהה טבעית אל הבורא. עה"פ „ואם תלכו עמי קרי כו" כתב רש"י: „ומנחם פירש לשון מניעה, וכן הוקר רגלך וכן יקר רוח, וקרוב לשון זה לתרגומו של אונקלוס ל' קושי, מקשים לבם להמנע מהתקרב אליו“ (בחקותי, שלישי). הרי טבעו של הלב הוא לשאוף לקירבתו ית', ורק אם מקשים לבם כדי למנוע את ההתקרבות — או גידמית השאיפה הזאת! זהו ההיפך מהמושג שלנו; אנחנו מיחסים את הכמיהה אל הקב"ה למדרגה גדולה, ולא היא: זוהי הפשטות והטבע של הלב; החטא הבסיסי הוא למנוע ולהדחיק הכמיהה אל הבורא, ועל חטא זה סובבת כל התוכחה.

20

21 Stave for Twil-R. Desler - pg 185 ff

What is this thing which we call "life"? All that we know as "life" can be summarized in the following categories:¹

- (1) The intuition of our existence: ego-consciousness. This is the awareness of "being."
 - (2) Awareness of the ego's relations with the world outside itself in three modes:
 - (a) Awareness of what we lack, both in the physical and the spiritual sense, that is, awareness of need in relation to our being;
 - (b) Awareness of an urge to fulfill our need;
 - (c) Awareness of the actual fulfillment of the need.
- These three belong to the realm of "having."

These perceptions of "being and having," or "the ego and its progress," are life itself (not just some aspects of life). What a person yearns for is his life. If his yearning is for vanities of this world, his life itself is vanity; if for spiritual things (the World to Come), his life partakes of the nature of the spiritual world.

22

On the other hand, all spiritual acquisitions reside in ourselves, in our very being. By "spiritual acquisitions" we do not mean spiritual concepts which we grasp with our *intellect*. These do not become a part of *ourselves*.

23

It follows that physical concerns are subject only to "having"; we desire them and obtain them, but they can never attach themselves to our being.³ Spiritual matters, on the other hand, may be subject either to "being" or "having." We may grasp them first with our intellect, we may be emotionally aroused to aspire to them, but they still remain outside us; and this is what is called "having." Afterwards we may succeed in "returning them to our hearts,"⁴ until they become real within us and part of our being, as we have explained before. These two concepts are clearly distinguished in the well-known verse [which concludes the first paragraph of the 'Alenu prayer]:

✠ You shall know today
And return it to your heart
That Hashem is the Almighty God
In heaven above and earth below;
There is no other.⁵

"You shall know today" refers to intellectual knowing; "you shall return it to your heart" means making it a reality in your inner self.

23

We say in the blessing over the Torah, "... Who has implanted within us eternal life." This means the yearning to make progress in the matters of the spirit. Things are planted in order to grow. What is the nature of the growth of this eternal life that has been planted within us? This will be explained, God willing, in the course of this essay.

✠ All mundane acquisitions remain outside us; they can never become part of our being. Even the honor which we receive, perhaps the most abstract of worldly acquisitions (though we enjoy it no less for that reason), resides in others and not in ourselves.

24

[What we know intellectually has no power to influence our actions; it is as if the part of us which *knows* is not the same part which *acts*. Thus knowledge is not part of our real selves.] Neither do we mean mere emotionalism and enthusiasm. These are not "acquisitions" either, because they are transient; they tend to cool off very quickly. What we mean by "spiritual acquisitions" are those spiritual attainments that have become internalized to such an extent that one could not imagine oneself without them. An act is done *lishmah* when it is done as a matter of course, when the good deed is not seen by the doer as deserving special credit; just as one does not feel proud at being able to see or hear — on the contrary, inability to see or hear is perceived as a defect. The level of *lishmah* and the level of attainment called "the World to Come" are known to be identical;² they represent selfhood, "being."

26

Something great and wondrous can be learned from this. *It is within a person's competence to make himself*, to extend and enlarge his very being. He can "return to his heart" all the knowledge gained by Torah study, which then becomes an addition to his own very being. (It is inaccurate to think that Torah knowledge is "acquired" by receiving it into our minds as information, like the intellectual attainments of worldly matters. True, grasping Torah intellectually, externally, is of this nature; but acquiring Torah in our heart is a spiritual acquisition, of the nature of the World to Come; that is, it becomes part of our self and our essence.)

The performance of mitzvot, too, has the power to convert a person's theoretical knowledge of Torah into permanent reality in his heart. By this pathway, too, Torah knowledge can be changed into real being.

רמב"ם הלכות בית הבחירה

זקשה לעתיד לבא: מן ולמה
אני אדם במקדש וירושלים קדושה
ראשונה קדשה לעתיד לבוא
ובקדושת שאר אי לענין שביעיה
ומעשרות וכיוצא בהן לא קדשה לעתיד לבוא. לפי
שקדושת המקדש וירושלים ממני השכינה ושכינה אינה
במלה. והרי הוא אומר והשפתי את מקדשיכם ואמרו
חכמים אעפ"ש ששומעין בקדושתו הן עומדים אבל חיוב
הארץ בשביעיה ובמעשרות אינו אלא מפני שהוא כבוש
רבים וכיון שנלקחה הארץ מידיהם בטל הכבוש ונמטרה
פן התורה סמעשרות ומשביעית שהרי אינה מן ארץ
ישראל. וכיון שעלת עזרא וקדשה לא קדשה בכיבוש

ירמיהו פרק ט"ו

12. As a Throne of Glory, exalted from the beginning, so is the place of our Sanctuary.
 13. The Lord is the source of the hopes of Israel, all that forsake You shall be shamed; and they who turn away from Me shall be

ולא תגעל נפשי אתכם [כו יא]. מה שבאמצע הברכות אמר ולא תגעל נפשי שהוא מניעת הקללה, שנאמרה בסוף הקללות [להלן פסוק מד] אחרי שהכתוב מוכיח הרבה פעמים הליכתם בקרי עם ה', והרי אדרבה זוכין לברכות. אלא הוא לומר שאף כשהולך בדרכי ה' הוא עמל בתורה ובמעשים טובים יש לו לדאוג שמה אינו עושה כפי האפשרויות שבידו, או שמה מסתפק כבר בהמעשים שעשה, זוה שגא ה', כדבארתי [דברים טו כב] במצות ולא תקים מצבה אשר שגא ה', דמצבה היא אבן אחת שאין שייך להוסיף עליה, זוה שגא ה', אף שכבר עשה הרבה מעשים, כמבואר ביחזקאל [ג כ] שכל צדקותיו לא תזכרנה, כי כל מה שעשה בין בלימוד בין בצדקה בין בשאר מעשים צריך לעשות עוד ועוד, ולא לומר שכבר עשה הרבה שאף אם מצתה לא יעשה כבר יש לו מעשים מרובים, שמעשיו הטובים לא תזכרנה אם יוכל ואינו עושה, וא"כ אפשר ח"ו לבא לידי וגעלה נפשי להיות מאלו שה' שונא, שע"ז צריך ליהרר ביותר כשהוא הולך בדרכי ה'.

27 e73 den - 18 קה

30 The Midrash Says

Before creating the universe, Hashem brought into existence seven concepts* which are essential for the functioning of the world:

1. Torah
2. teshuva
3. Gan Eden
4. Gehinnom
5. The *kisay hakavod* (Heavenly Throne of Glory)
6. The *Bais Hamikdash*
7. The name of *Mashiach*.¹

¹⁴ After Lot left him, God said to Abram, "Raise your eyes, and, from the place where you are now [standing], look to the north, to the south, to the east, and to the west. ¹⁵ For all the land that you see, I will give to you and to your offspring forever. ¹⁶ I will make your offspring like the dust of the earth; if a man will be able to count [all] the grains of dust in the world, then your offspring also will be countable. ¹⁷ Rise, walk the land, through its length and breadth, for I will give it [all] to you."

¹⁸ Abram moved on. He came and settled in the Plains* of Mamre,* in Hebron,* and there he built an altar to God.

33 Strive For Truth - R. Dessler - pg 226

It is important to understand that all reality is relative to the observer. What I perceive as real defines my world, and this, in turn, depends on my spiritual level.

It should be realized that when Avraham and Yitzhak saw a cloud hovering over the mountain which beckoned them to the *akeyda*⁷ while the "servants" (who were Eliezer and Yishmael⁸) did not see this, the "seeing" and the "not seeing" indicated their relative *madregot*. It would be a mistake to think that the vision was a mere hallucination. What they saw was the reality — of their world.

Maharal of Prague expounds this very fundamental truth in *Tiferet Yisrael*⁹ and many other places. He emphasizes that human language always refers to the reality that is present to the human mind.

והקרב אלי לומר בכל זה, שהקנה הקב"ה אל אברהם את הארץ לקנות שמה שני ז' מיני תועלת, האחר, רוחני והוא נקנה כראיה לבד. ואחד, גופני והוא נקנה מבי ריש אמצרי. הרוחני הוא, כי שם מקום מקדש של מטה מכון כנגד בהמ"ק של מעלה, ושם פעל ה' מכוון לשבתו יתברך, ושם חביון עוזו יתברך, וכל המסתכל כמקום הקדוש ההוא מיד נתלבש רוח טהרה וקדושה ומלך עליון כיופיו יח' תחזינה עיניו ובראיה לחור סגי לאדם לקנות השלימות ההוא במקום אשר קרא לו אברהם (בראשית כב.ד). ה' יראה, וקרי בה יראה היו"ד בחיריק ויראה היו"ד בצירי, כי כדרך שבא לראות כך בא ליראות, כי מיד כבואו שמה כשם שהשכינה רואה אותו כך הוא רואה פני השכינה ומיד נעשה מושפע ומוצל ודבק בזיו שכינתו יתברך מעין עוה"ב, כי גם שם הצדיקים יושבים ונהנים מזיו שכינתו יתברך. ולא בכל מקום בארץ האדם זוכה לשלימות זה כי אם במקום הנקרא ה' יראה והוא הר המוריה ובית אל.¹

ותועלת רוחני זה לא יסיר מרעו עד עולם, כי אף בזמן שבי"ה שלמטה אינו בכניו 20 מ"מ הבה"מ שלמעלה המכוון נגדו נצחי לא יסור לעולם ובכל זמן ינוד ממנו השפע על זרע אברהם המקדש, ומטעם זה שלמים וכן רבים נכספה נפשם לעמוד במקום הקדוש ההוא כי רצו את אביה נגדו. וכנגד תועלת רוחני זה אמר הקב"ה שא נא עיניך וראה מן המקום אשר אתה שם ר"ל מן המקום הקדוש אשר אתה עומד בו כי בו תקנה השלימות הרוחנית ותזכה לראות פני השכינה, ועל אותו שלימות אמר לך אתננה ולזרעך עד עולם כי שלימות רוחני זה לא ימוש לעולם ואח"כ אמר כנגד השלימות הגשמי הנקנה לו בארץ והיינו סתם נחלת שדה וכרם, וסתם קרקע אינה נקנית כי אם בחזקה גמורה מבי ריש אמצרי, אמר קום התהלך

The Torah says, "And Hashem descended upon Mount Sinai." This has caused great puzzlement to commentators throughout the ages. In what sense can it be said that Hashem, who is beyond all time and space,¹⁰ descends upon a particular mountain? Maharal says simply that since that was how it appeared to the human observer, that is the proper way to describe it. And, he emphasizes, this does not mean that it only "looked" like that but "really" it was otherwise. It was "really" like that, for reality is relative to the observer. We know no other reality than reality relative to ourselves.

Maharal also refers to the episode in the Torah where

יש להתבונן בדרשה זו של ואם לא תשמעו ליי, שהתחילו בחסרון עמלות בתורה, וסיימו בירודע את רבוננו ומתכוין למרוד בו? וכפי הנראה לכאורה בי עבירות אלו רחוקות הרבה זו מזו, וליכא למימר דעל שם סופו קאמרינג, הוא בעבירה הראשונה של ואם לא תשמעו ליי קאי עכשיו, ועוד שכופר בעיקר אינו יודע את רבותו כלל. ואיכ הדרא הקושי מרישא לסיפא.

והנה בהליכות העולם הגשמי, מובן פשוט שבכל פעולה ומעשה שאדם מתעסק, ודאי קדמה לה מחשבה, היינו המטרה במעשה זו הנועדה לתכלית הפועל

יוצא מזה בסופו של דבר. כגון בונה בית, הרי לנגד עיניו הי' כבר מצויר במחשבתו מקודם כל הבית בני על תילו ממסד עד הספחות ממש, ואח"כ הוא מתבונן איזו פעולה הוא צריך לעשות שיגיע אל מטרתו, והיינו כדי שיהי' לו בית צריך להביא חומר ולבנים ולהניחם שורות שורות זה ע"ג זה וכו' וכו', וכן בכל מעשה איזו שהיא, כללו של דבר כל סוף מעשה קטנה או גדולה ההכרח שכבר הייתה אצל האדם במחשבה תחלה, אבל אין מציאות בעולם שאדם יעשה פעולה בלא שום מטרה ומחשבה תחלה, רק מטורף אשר בשגעון יגנו בלא דעת ר"ל, וכצויר הנזכר שא"א להיות בשום ענין ואופן שאדם בריא בשכלו יביא לבנים ויסדרם שורות שורות ביטוי וכו' - בשעה שאין בדעתו כלל לבנות בית - לא היום ולא למחר... ולא יתכן שידיו ורגליו יפעלו סתם ככה, כ"ו ברור מאד.

Adam gives names to all the animals and birds.¹¹ He cites the *midrash* in which the story continues thus:

[God said to Adam:] And what is *your* name? Adam replied: Adam, for I was created from the earth [*adama*]. And what is My name? continued God. And Adam replied: Adonai, for You are the Lord of all. God said:... The name that Adam gave Me - that is My name.¹²

This *midrash* is making a very profound statement, says Maharal. It expresses in allegorical terms the very point made above. Even Hashem can be spoken of only in relation to the observer - the human being.

איך נגיע לכל הגדולות והנצורות הללו?

מלת הקסם היא "אם". "אם בחוקותי תלכו...", או "ונתתי גשמיכם". או יכולים לבחור בדרך המובילה לכל הטוב הזה. הדבר תלוי ברצוננו ולא בשום גורם חיצוני. איננו נשלטים על ידי הכוחות העולמיים לטוגיהם, אנו חופשיים, ואנו שולטים על הטבע. הגויים, לעומת זאת, נתונים תחת השפעתם של הכוחות הפועלים במציאות, ואינם מסוגלים להתרומם מעליהם. "יש מול לגויים" ו"אין מול לישראל". יש גורליות בחייהם, כלומר, חיי העמים מוכתבים מראש על ידי הכרחים הנוצרים בפעולת מערכות הכוחות הפועלים בטבע ובהסטוריה. בעבר, היה מקובל לדבר על השפעת הכוכבים והמזלות על גורל האדם. גורלו של אדם, מעשיו ועיקרי חייו, מוכתבים מראש על פי סדר המזלות ברגע לידתו. זהו דטרמיניזם אסטרונומי. כיום אנשים לועגים לכך, אולם עצם ההשקפה הדטרמיניסטית לא נעלמה. השקפת הגורליות רק החליפה את גורמיה. במקום דטרמיניזם אסטרונומי, מדובר בימינו, למשל, על הדטרמיניזם ההסטורי של מארקס, לפיו סדרי הטכניקה, ומתוך כך של המערכות הכלכליות החברתיות, קובעים את ההסטוריה של הרוח. גם נפרץ הדטרמיניזם הפסיכוסקסואלי של פרויד, לפיו יצרי לב האדם ובמרכזו יצר המין הם המכוונים את התנהגות האדם. הצד השווה שבכולם הוא, שמהלכי האדם והעם אינם נקבעים ברצונם החופשי, אלא מוכתבים על ידי גורמים חיצוניים או פנימיים-נפשיים, שאין ביכולתנו להינתק מהשפעתם.

איננו טוענים, שלכל כוחות הטבע, לגורמים החברתיים ולכוחות הנפש, אין השפעה על דמות האדם. ודאי שיש. אבל עם כל אלה, אנו "בעלי הבית", אנו שולטים על המציאות ובכח רצוננו אנו יכולים לשלול את השפעתם של כל הכוחות הפועלים בניגוד למגמתו העצמית, ולגבור עליהם. אין מול לישראל! כנאמר לאברהם: "וירצא אותו החרצה... ויאמר

ונראה נא איך אנו מתנהגים בהליכות עולם הרוחני הנצחי, שצריך ודאי להיות כן בקל וחומר, כל סוף מעשה במחשבה ונחלה. אין מן התמיהה ופן הפליאה הוא שדוקא ברוחניות אנו עושים פעולות רבות בידיים וברגליים, בפה ושפתים, בלא שום מחשבה ומטרת תכלית היוצא מהם, וללא תשומת לב כלל, כמשוגעים ממש!... צא וראה כמה אנשים יודעים בתפלתם מה הם מדברים! וכ"ש קודם התפלה מי שוהה אפי' רגע א' לחשוב לפני מי הוא עומד להתפלל, וכן בכל עשיית מצוה. וכבר צוח הנביא (ישעי' כ"ט) יען כי גש העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני ותהי יראתם אותי על פני מצות אנשים מלמדה, ומהו פירוש מלומדה? - סתם ככה!...

וכן הדבר בלימוד התורה, הרי המחשבה הראשונה צריכה שתהי' ודאי שהיא בא לעסוק בתורה כדי שידע מה כתוב בה - לשמור לעשות ולקיים וכו' - אם לשמה או שלא לשמה, אבל לדעת אותה הוא לומד, וכל בר בי רב מבין כי הרוצה לדעת את התורה ההכרח שיהי' עמל בה והוגה תמיד בדבריה, ואם יאמר לך אדם לא יגעתי ומצאתי אל תאמין (מגלה ר'). ולמה אין אנו רואים מי שהוא עמל כראוי בתורה כי אם אחד מעיר ושנים ממשפחה? אין זאת אלא שאפי' לומדי התורה שוכחים או לא וזכו כלל את מטרת ידיעת התורה בלימודם, ורק לומדים - מצות אנשים מלומדה - סתם ככה!... תדע, שעל כל דבר קטן, ועבור איזו סיבה כל שהיא, מיד מפסיקין, סוגרים את הגמרא, ויוצאים לחוץ! האם גם בעניני העולם הגשמי מתנהגים כן? האם ראינו פעם אדם באמצע עסקו במסחר וכדומה יסגור דלתותיו ויצא לחוץ ידבר - סתם ככה? הרי כי ברוחניות אנו מתנהגים בשגעון ממש - כחסירי דעת אשר לא טעמו טעם שכל מימיהם!

מה מחדשת פרשת "בחוקותי"? "אם בחוקותי תלכו... ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה... ונתתי שלום". העולם הזה יכול להיות גן עדן, זאת אומרת, עולם נורמלי בו יש גשם, יבול ושלום. בכוחו של עם ישראל להפוך את המציאות וההסטוריה למוצלחים. האדם הראשון היה בגן עדן, מכאן שגם אנו חייבים להיות כן. אמנם, יש מקום לשאול אם "גן עדן" המתואר בתורה הוא מציאות הסטורית או מטה-הסטורית, אך ברור שזו מציאות אמיתית השיכת לחיי האדם בעולם, מגמה שהעולם מסוגל להגיע אליה. העובדה שעולמנו רחוק מלהיות אידיאלי, אינה נובעת ממהותו. העולם יכול להיות טוב ויפה, אלא שהאדם קילקל מעשיו והשחית את המציאות. אבל בכוחו להשתנות ולהפוך את העולם למה שהוא צריך להיות ויכול להיות. יש מקום לדון אם משימה זו קלה או כבדה? אבל העיקר הוא שזו משימה אפשרית! העולם הזה טומן בחובו ובעצמותו את האושר, הטוב אינו קיים רק בחיים שלאחר המות. מטרתנו אינה לסבול כדי לזכות בטוב רק לאחר שנסיים את חיינו כאן. יעודינו הוא לחיות חיים נורמליים ושלמים כאן בעולם הזה.

- Summary:
- Outer destruction - Inner sanctity:
- Aaron is secured under the Beit Hamikdash - heart beating
- Ultimate goal of body and soul combination
- Keeping the soul alive - heart beating
- Internalize Judaism
- Constant growth
- Shechina invests the place with sanctity - not removable
- Able to perceive the Shechina at the Kotel
- Life is based on our perceptions
- Spiritual goals